

ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของตำแหน่งการกีดขวางทางน้ำ จังหวัดเชียงใหม่

รหัสตำแหน่งการกีดขวางที่: CM1508002002

ชื่อลำน้ำ คลองแม่ข่าน้อย เป็นสาขาของแม่น้ำ แม่ข่าน้อย ประเภทลำน้ำ ลำเหมือง วันที่สำรวจ: 2 กรกฎาคม 2564
หมู่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบล สันผักหวาน อำเภอ หางดง จังหวัด เชียงใหม่

พิกัดเริ่มปัญหา				พิกัดสิ้นสุดปัญหา								
X(UTM)	497586	Y(UTM)	2068636	X(UTM)	497545	Y(UTM)	2068466					
หน้าตัดลำน้ำที่เกิดปัญหา		กว้าง (เมตร)		ลึก (เมตร)		ความชันตลิ่ง						
หน้าตัดลำน้ำเดิมในอดีตก่อนเกิดปัญหา		2.0		2.5		1:1.5						
หน้าตัดลำน้ำก่อนถึงที่เกิดปัญหา		1.5		2.5		1:1.5 (ความลาดเอียงของฝั่งที่เป็นตลิ่งดิน)						
หน้าตัดที่แคบที่สุดของช่วงที่เกิดปัญหา												
- ทางน้ำเปิด		1.5		2.5		1:1.5 (ความลาดเอียงของฝั่งที่เป็นตลิ่งดิน)						
- สะพาน		-		-		ความยาวช่องตอม่อ	-	เมตร				
						จำนวนตอม่อ	-	ช่อง				
- กรณีท่อดลอด		ท่อกลม	เส้นผ่านศูนย์กลาง	-	เมตร	ยาว	-	เมตร	จำนวนท่อ	-	ช่อง	
		ท่อเหลี่ยม	กว้าง	-	เมตร	สูง	-	เมตร	ยาว	-	เมตร	จำนวนท่อ
- อื่นๆ		ฝายมาตรฐานคอนกรีตมีประตูน้ำ 3 ช่อง										
หน้าตัดลำน้ำด้านท้ายน้ำหลังช่วงที่เกิดปัญหา		1.5		2.5		1:1.5 (ความลาดเอียงของฝั่งที่เป็นตลิ่งดิน)						

ความยาวของช่วงลำน้ำที่เกิดปัญหา เป็นจุดระยะ 10 -1000 เมตร การคาดผิวของลำน้ำ วัสดุที่ใช้คาดผิวของลำน้ำ
คาดผิว คลองแม่ข่าน้อยมีการทำเป็นผนังป้องกันดินถล่มตลอดแนวของถนน
ที่ไหลเลียบบนคลองแม่ข่าน้อย

ลักษณะความเสียหาย น้ำท่วม ระดับ น้อย ความถี่ที่เกิดความเสียหาย ระดับความเสี่ยง น้อย
2-4 ปีครั้ง

สาเหตุของการกีดขวางลำน้ำ

- > โดยธรรมชาติ การทับถมของตะกอน (ลำน้ำต้นเขิน) วัชพืช (คลองแม่ข่าน้อยมีวัชพืชเติบโตด้านที่เป็นตลิ่งดิน และมีตะกอนสะสมเป็นปริมาณมากที่ท้องคลอง) อื่นๆ (คลองแม่ข่าน้อยรับน้ำจากพื้นที่ในปริมาณที่เยอะ)
- > โดยมนุษย์ จาก -

ระดับการกีดขวาง ปานกลาง คิดเป็น 30-70% หน่วยงานการดำเนินการแก้ไข ปัญหาเป็นช่วงผ่านหลายหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ

โดยวิธี ยังไม่ได้ดำเนินการ ผลการดำเนินการ ไม่ได้ผล

สภาพในปัจจุบันของโครงการที่แก้ไขปัญหา ยังไม่มีในแผน

สภาพปัญหาการกีดขวางทางน้ำ	แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
ฝายร่องศรีวิชัยเป็นฝายที่อยู่ระหว่างตำบลสันผักหวานและตำบลป่าแดด เป็นฝายที่อยู่ในคลองแม่ข่าน้อย โดยมีระบบส่งน้ำเป็นลำเหมืองพญาบานสัน ซึ่งฝายร่องศรีวิชัยมีประตูน้ำ 3 บาน ที่สามารถเปิด-ปิดใช้งานได้ แต่คลองแม่ข่าน้อยเป็นลำน้ำสายหลักของตำบล และรับน้ำมาจากหลากหลายตำบล ทำให้แม้ว่าในช่วงฤดูฝน ประตูฝายจะเปิดหมดทั้ง 3 บาน แต่ก็ไม่สามารถระบายออกจากคลองแม่ข่าน้อยได้ทัน ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ในเขตของตำบลสันผักหวานเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ต่ำ และจะมีลำเหมืองชั่วคราวที่รับน้ำมาจากตำบลแม่เหี้ยะ และไหลลงคลองแม่ข่าน้อย หากคลองแม่ข่าน้อยน้ำไม่สามารถระบายได้ทัน จะส่งผลให้ลำเหมืองชั่วคราวระบายไม่ทันเนื่องจากน้ำที่หนุนจากคลองแม่ข่าน้อย ส่งผลให้น้ำท่วมเช่นเดียวกัน	เนื่องจากตำแหน่งการกีดขวางทางน้ำของลำน้ำหรือลำเหมืองนี้ไม่สามารถหาขนาดพื้นที่รับน้ำได้ชัดเจนและไม่มีข้อมูลการวัดน้ำ จึงหาอัตราการไหลโดยใช้วิธีของแมนนิ่ง และกำหนดให้น้ำไหลเต็มลำน้ำ ในช่วงต้นน้ำก่อนถึงจุดกีดขวาง โดยมีอัตราการไหลสูงสุด = $11.48 \text{ m}^3/\text{s}$
	คลองแม่ข่าน้อยที่บริเวณนี้ มีการรับน้ำมาจากพื้นที่เป็นปริมาณมากตลอดช่วงที่คลองแม่ข่าน้อยไหลผ่าน และบริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศที่ต่ำในพื้นที่ของตำบลสันผักหวาน และตำบลป่าแดด จึงทำให้น้ำไหลเอ่อล้นจากคลองแม่ข่าน้อย ท่วมพื้นที่ดังกล่าว (คลองแม่ข่าน้อยมีการผันน้ำมาจาก ลำคูหลวง แขวงเม็งราย เทศบาลนครเชียงใหม่) ดังนั้นจึงควรวางแผนมาตรการเพื่อทำการขุดลอกคลองแม่ข่าน้อยตลอดช่วง

